

DE NOORDBRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS-PRIJS
 Voor de Stad, f 12.
 Franco per post, » 14.

(Verschijnende driemaal in de week: Dinsdag, Donderdag en Zaterdag.)

ADVERTENTIEN:
 15 cents de regel.
 behalve 35 cents sege

In onderscheidene dagbladen werd mededeeling gedaan, dat men in vele steden besloten heeft de stedelijke begrotingen voor de ingezetenen bekend te maken; deze verordeningen schijnen het gevolg te zijn geweest, zoo als door het *Algemeen Handelsblad* wordt opgemerkt, van het koninklijk besluit van den 16 april 1847, waarbij aan de stedelijke besturen wordt vrijgelaten, de stedelijke begrotingen, nadat zij door de Gedeputeerde Staten zullen zijn goedgekeurd, op de secretarie ter inzage van de ingezetenen voor te leggen en door de dagbladen bekend te maken, of voor ieder verkrijgbaar te stellen.

Het *Handelsblad* heeft bij opvolgende artikelen het nuttige en doelmatige daarvan toegevoegd, ja zelfs beweerd, dat het als een verplichting voor de stedelijke besturen kan worden beschouwd.

De stad *Amsterdam* heeft begonnen van gezegd koninklijk besluit uittevoeren, hetwelk al dadelijk te *Amsterdam* gevolgd is, en waartoe te *Leeuwarden*, *Zwolle* en *Assen* is besloten. Te *Zwolle* zal men ook het voorbeeld van *Amsterdam* volgen, de begrotingen doen drukken en voor een ieder verkrijgbaar stellen.

Naar men verzekert, zijn ook eenige der, in de laatste jaren benoemde, leden van het bestuur der hoofdstad van Noord-Brabant hierop bedacht, en zullen zoodra de begroting voor het jaar 1848 zal zijn vastgesteld, zulks in ernstige overweging brengen. Zij beschouwen dat allernoodzakelijkst, nu men tot maatregelen zal moeten besluiten om in den geldelijken toestand der stad te voorzien, welke zoodanig ongunstig is dat men, als het ware in de dagelijksche behoefte niet meer kan voorzien. Reeds sedert eenigen tijd is men hiervan volkomen overtuigd, en men schijnt ten deze bedacht te wezen op twee middelen: 1o het openen eener negociatie. Zo het heffen van eene buitengewone belasting. Tegen het eerste wordt in het bijzonder opgemerkt, dat het nog maar zes jaren geleden is, dat men, om in de alstoen bestaande behoefte te voorzien, 100,000 gulden heeft moeten negociëren; terwijl eene buitengewone belasting als al te drukkend moet worden beschouwd bij de reeds bestaande zware belastingen en de verminderde welvaart der ingezetenen, door het klinken en het verplaatsen van den handel, hetwelk reeds ten gevolge heeft, dat de waarde van de huizen, bij pu-

like verkoopingen, tot op de helft verminderd is. Eenige leden van den Raad willen dat men op bezuinigingen bedacht moet zijn. Hiermede is men reeds aangevangen en NB. wel op het onderwijs; maar behalven dat die bezuiniging niet voldoende is, vragen wij, of er wel een ongelukkiger punt kon gevonden worden, om met het stelsel van bezuiniging een begin te maken?

Verders vernemen wij, dat de jongste leden van den Raad, die nog zoo goed niet met den ganschen loop der administratie bekend zijn, verlangen dat een nauwkeurig onderzoek gedaan worde naar de oorzaken, waaruit de financiële ongelegenheid ontstaan is, en achten het allerpligtmatigst, dat hetzij men tot eene geldleening of tot het heffen eener buitengewone belasting moge besluiten, de ingezetenen behooren bekend te worden gemaakt met de redenen, waarom de stads-Regering daartoe heeft moeten overgaan. Men zegt ook, dat eenige der oudere leden daar niet afkeerig van zijn, terwijl weder door anderen beweerd wordt, dat de geldelijke verlegenheid alleen ontstaan is uit de mindere opbrengsten van stadsbelastingen, en dat de uitgaven voor de stads administratie en al hetgeen verder daartoe behoort, voor geene bezuiniging vatbaar zijn en minder kostbaar zijn dan in eenige steden dezer Provincie.

In deze wrijving van de bijzondere gevoelens der Leden is het wezenlijk te bejammeren, dat in de daarover te houden vergaderingen niemand cordaat genoeg is, om voor de zaak te durven uitkomen of zich aan te bieden, zich met het werk over het geheel te belasten; daar door bijzondere gesprekken buiten de vergadering de zaak toch niet te redden is.

Ons komt het allernoodzakelijkst voor, dat ook hier ter stede de begroting worde bekend gemaakt, en het voorbeeld der hoofdstad zal gewis ook door andere steden in deze provincie gevolgd worden.

Wij hopen nader op deze zaak terug te zullen komen,

Zoolang de *Evangelische Kerkbode* (wij schamen ons voor hem, dien naam te moeten neder schrijven) zich met liegen en lasteren vergenoegde, hebben wij hem sedert lang onbeantwoord gelaten; anderen hebben even als wij gehandeld. Dit schijnt hem niet zeer aangenaam te zijn en nu tart hij de Catholijken op

het terrein der daadzaken, en dat wel met eene onbeschaamdheid, welke alle grenzen te boven gaat. De klachten der Catholijken over de achterstelling, waarin zij gehouden worden, wanneer het de bedeeeling van posten en ambten geldt, waarin de burgerlijke gelijkheid, hun door de grondwet gewaarborgd, zoo honend en ergerlijk met voeten getreden wordt, noemt hij niet alleen ongegrond, maar hij drijft de onbeschaamdheid zoover, van te willen beweren, dat juist de protestanten redenen van klagen hebben. In No. 51 van dat schandblad wordt deze stelling vooruitgezet, en wij stellen er prijs op deze logen niet door redeneringen, want daarvoor is de *Kerkbode* doof of niet vatbaar, maar door daden, door statistieke opgaven te wederleggen. Wij hebben reeds de noodige maatregelen genomen, om voor de Provincie Noord-Brabant, waarop de Bode vooral doelt, daaromtrent de nauwkeurigste opgaven te kunnen mededeelen en zullen daarmee dadelijk na nieuwjaar beginnen; voor andere provincien zijn wij minder goed ingelicht, maar bidden en smeeken de Catholijken, die in staat zijn daaromtrent inlichtingen te geven, om dien hoon, hunnen regten aangedaan, niet onbeantwoord te laten en om te helpen, den lasteraar te beschamen, die nog niet te vreden, het onrecht, jegens 1,200,000 ingezetenen van Nederland gepleegd, toe te juichen, maar nog durft beweren, dat zij geen recht van klagen hebben; die aan deze 1,200,000 Catholijken voor het hoofd durft werpen, dat een lid van den Hoogen Raad de Catholijke godsdienst belijdt; die, onbeschaamd weg durft schrijven dat „de Protestanten niet afgunstig zijn, als een geacht katholiek met eene waardigheid bekleed wordt, terwijl het een ieder nog versch in het geheugen ligt, wat er gebeurd is, toen aan een Catholijk eene plaats in het ministerie, anders dan het degenement van de Roomsche Catholijke Eeredienst, gegeven worden en nog verseher, dat eene beweging de verkiezing van een catholijk lid in de hoofdstad verwekt heeft. Doch genoeg. Even als vroeger, willen wij nog niet met den *Kerkbode* in discussie treden: de moor kan niet wit gewasschen worden: anders zouden wij nog op zijne lomtheid moeten wijzen, dat hij de aangename rol nog niet kan volhouden. Hij doet voorkomen en dat artikel sluit met „van ons blad, te spreken. Maar door daden zullen

wij hem beschamen; door statistieken zullen wij hem bewijzen dat hij onwaarheid gesproken heeft, of opzettelijk de onregtvaardigen nog heeft willen beschimpen en beledigen. Op hem kome de schande van zoodanige handelwijze terug.

ITALIË.

ROME, 14 december. De Consulta heeft zich in hare laatste zittingen bezig gehouden met haar reglement van orde. De openbaarheid der stemming is met 21 tegen 4 aangenomen.

De processen-verbaal der zittingen zullen openbaar gemaakt worden, zoo dikwijls de Consulta het nuttig of belangwekkend zal oordeelen. Eene voortdurende commissie is benoemd om over de uitvoering van dit gedeelte van het reglement te waken.

Dienzelfden dag was een geschrift in het licht gegeven tegen de demonstraties ten voordeele van den zwiitserischen Landdag; de personen die zich aan die demonstraties hadden schuldig gemaakt, hebben een aantal exemplaren van dit geschrift op de openbare straat verbrand.

De stoutheid der rustverstoorders nam steeds toe; men stelde voor, de drukkerij waaruit dit geschrift gekomen was, in brand te gaan steken. De menigte rakte derwaarts op met brandende toortsen, toen een talrijk detachement burgerwacht zich tegen de uitvoering van dit snood ontwerp kwam verzetten en de menigte uiteendreef.

In denzelfden avond ten elf ure heeft men beproefd nieuwe wanordelijkheden te stoken. De luitenant-kolonel der karabiniërs, Fravana, ijde naar den pro-gouverneur en dezen niet aangetroffen hebbende, naar den kardinaal Ferretti. De kardinaal liet onmiddellijk de stormmarsch slaan en zijne koets bestijgende vloog hij, aan het hoofd der dragonders en andere troepen naar de Transtevera. De menigte was spoedig uiteengedreven en eenige gevangenen genomen mannen gaven tot reden hunner opstand het gebrek aan werk en brood op.

Gedurende den oloop, liep te Rome het gerucht dat de dragonders hunne wapens gebruikt hadden en vele menschen, ofschoon overtuigd van de valsheid dezer beschuldiging, trachtten haar uit te breiden.

De troepen bleven den ganschen nacht onder de wapens en de paarden stonden tot het opkomen van den dag gezadeld.

Des anderendaags heeft het gouvernement dertig bajoes aan de personen van de transieverina, die zonder werk waren, doen uitdeelen; doch elk verstandige weet zeer wel dat de armoede slechts een ijdel voorwendsel is om het volk tot opstand en wanordelijkheid te brengen.

De admiraal Parker is te Rome aangekomen met een aantal officieren der vloot. Lord Minto zal weldra naar Napels vertrekken.

Graaf P. Ferretti is gisteren bijna onverwachts uit Napels alhier aangekomen. Men zegt dat hij een der commissarissen is, welke belast zullen worden met het opstellen van het tarief voor het italiaansch tolverbond.

Men verwacht eerstdaags Mgr. Corboli-Bussi. Toen deze prelaat Modena verliet hebben meer dan 2000 menschen hem tot bidden de stad uitgeleide gedaan onder het roepen van leve Pius IX! leve het italiaansch verbond! De daar ter plaatse zijnde dragonders hebben geene enkele daad van vijandelijkheid begaan. Het schijnt dat de hertog niet ongenegen zou zijn tot het italiaansch verbond toe te treden, maar dat Oostenrijk zich daartegen verzet.

De prins hertogin van Parma, Piacenza en Guastalla, Maria Louisa, weduwe van Keizer Napoleon is den 17 dezer, na eene ziekte van 8 dagen overleden. De ex-hertog van Lucca is, volgens de

Weenertractaten, haar opvolger in bovengenoemde hertogdommen.

Tijdingen uit Napels van den 20 melden dat er den 15 eene volksbeweging in die stad heeft plaats gehad. De menigte zette zich voor het paleis van den Nuncius te bewegen. De kreten gemaakt hebben, welke bij de politie de heid wekten. De gendarmerie zou zich hebben de zamenholingen uiteen te drijven, zodat eene botsing ontstond tusschen het volk en de gewapende magt, waarbij een soldaat gedood en vele anderen gekwetst werden.

Dezelfde correspondentie voegt er bij dat oproerige geschriften aangeplakt zijn geworden; eene nieuwe protestant waarin de wenschen der bevolking vermeld stonden is gedrukt en aan den koning gezonden worden. Deze protest is bij duizenden van exemplaren rondgedield.

Men spreekt van eenige hervormingen, welke de koning op het punt stond in de wetgeving en de regering tot stand te brengen, als: eene wijziging van den Raad van State en de Consulta en eene herziening der wetten op de drukpers.

TURYN 18 december. De koning heeft den markies Alfiéri di Sortegno en den graaf de Castagneto benoemd tot secretarissen van Staat. Deze twee personen zijn zeer geacht en voltooijen het piemonteesch ministerie in den liberalen zin.

ZWITSERLAND.

De tijdingen uit Zwitserland behelzen iweinig nieuws. De nieuwe afgevaardigden van Lucern zijn dr. Steiger en de advocaat Meyer. Drie der gekozen staatsraden hebben die gelegenheid te baat genomen om openlijk hunne denkwijze over de revolutie blootteleggen door hunne benoeming niet aan te nemen: deze zijn de heeren Widmer, Arnold en Bucher; de radikalen hebben in hunne vervanging moeten voorzien.

In Wallisland is de uitkomst der verkiezingen, ofschoon geheel ten voordeele der revolutionairen, niet geheel zoodanig als zij gehoopt hadden. Te Sierre, in Opper-Wallis zijn de heeren Adriaan de Courtin, ex-gedeputeerde bij den Landdag en twee andere leden zijner familie gekozen, de heer adv. de Courtin bevond zich, op het oogenblik zijner verkiezing gevangen op zijn eerwoord in de kamer van een logement te Sion.

De kolonel Rilliet heeft den 17 Sion verlaten, om zijn hoofdkwartier naar Verrey over te brengen. De Walliser radikalen hebben hem zonder leedwezen zien vertrekken, wijl, zeggen zij, zijne tegenwoordigheid in het kanton den gang der zaken eerder vertraagd dan bevorderd heeft. De droevige rol, welke hij er gespeeld heeft, zal spoedig aan den dag komen, zegt de Berner Zeit. Ziedaar dus de eendragt tusschen de radikalen reeds verstoord; wie weet hoe nog over de verdeling van den buit gestreden zal worden?

DUITSCHLAND.

Met het ministerie Maurer is het onderdrukkend stelsel, hetwelk dit zeggenaamd liberaal ministerie op Beijeren deed drukken, beweeken. Een koninklijk besluit herroept de bepalingen van het ministerieel rescript, hetwelk den bijstand van gelastigden des konings uit den leekstand, bij het onderzoek, hetwelk de toelating der studenten in de seminariën voorafging, vorderde. Eene andere niet minder hatelijke en grievende bepaling is die, welke de toelating van vrouwelijke novicen aan een onderzoek over hare roeping onderwierp van de zijde van koninklijke commissarissen, die dat onderzoek in eene afzonderlijke bijeenkomst met die novicen moesten doen. Deze bepaling was nog niet in toepassing gebracht, daar zoo wel de H. Stoel als al de bisschoppen zich krachtig tegen dezen, ergerlijken bepaling verzet hadden; thans echter is zij met de eerste verdwenen.

Het voornaamste slagtoffer der reactie, door den

invloed van Lola-Montes verwekt, de heer von Abel, is reeds teruggeroepen van zijnen post als minister te Turyn, om den koning van Beijeren en zijn gouvernement bij den duitschen Bondsdag te gaan vertegenwoordigen. Deze nieuwe standplaats, veel gewigtiger dan de zending van Turyn, wordt algemeen beschouwd als de weg tot zijne herstelling in 's konings vriendschap. Eenigen zien zelfs daarin een voortteeken van de aanstaande terugroeping van den heer von Abel aan het hoofd van het ministerie. Doch behalve dat eene zoo groote verandering in de denkwijze des konings zeer twijfelachtig is, blijft de vraag overig of zij wel wenschelijk zoude zijn; want de weg, welke het nieuwe hoofd van het ministerie, de prins Oettingen-Wallerstein volgt, kan niet anders dan de tevredenheid en ondersteuning van alle catholijken wegdragen.

Men spreekt te Munchen veel van de aanstaande terugroeping en herstelling in hun leeraarsambt der heeren Phillips, Lassaulx en Doellinger; wier afzetting, zoo als men weet, eene der eerste daden van het ministerie Maurer was; met leedwezen echter hoort men nog niet spreken van den heer de Moys, die zijnen leeraarsstoel tegen eene plaats van raadsheer in een der provincien heeft moeten verwisselen.

WURTEMBERG. Men heeft te Stuttgart het officieel bericht uit Rome ontvangen, dat Mgr. Lipp, gekozen bisschop van Rottenburg, in het eerstkomend consistorie benoemd zou worden. Deze tijding is met de meeste blijdschap door de catholijken vernomen, want het is dringend noodzakelijk dat de nieuwe bisschop het beheer van zijn kerspel in handen neme. Op dit oogenblik is het kapittel van Rottenburg geroepen om eenen opvolger te geven aan een zijner overledene leden, en het schijnt gaans te zijn de keus te laten vallen op de heer Schott, lid van den hoogen kerkelijken raad. Zoo wij wel onderrigt zijn, heeft deze geestelijke zich altijd gunstig gestemd getoond voor de aanmatigen der burgerlijke magt op het kerkelijk gezag. Het is de partij van Stroebel, welke dezen priester in het kapittel zou willen doen opnemen. Doch het ministerie der eerediensten schijnt niet gezind deze keus, welke, naar men schrijft, de catholijken zeer bedroeven zoude, te ondersteunen. Tot heden schijnt het wurtembergsch gouvernement alles te willen vermijden wat tot nieuwe botsingen met het bisschoppelijk gezag aanleiding zou kunnen geven.

ENGLAND.

LONDEN 23 en 24 december. De deken van het kapittel van Hereford heeft aan de koningin een verzoek gezonden tegen de verkiezing van Dr. Hampden. Sir Georges Grey, minister van binnenlandsche zaken heeft kort en droog geantwoord, dat de koningin geene termen heeft gevonden, op het verzoek van den deken acht te slaan.

— Morgen (25) zal op de tafel der koningin een stuk ossenvleesch verschijnen van 400 pond zwaarte: 12 uren zijn noodig om het behoorlijk te braden.

— Dit Dublin schrijft men van den 22 dat de onderkoning van Ierland de betingelingswet uitvoerbaar heeft verklaard in eenige districten waar wanorde en onlusten heerschen.

— Dr. Newman wordt eerstdaags in Engeland terug verwacht; hij is overbrenger van hoogst belangrijke stukken betrekkelijk de reorganisatie der reeds bestaande en de vestiging van nieuwe catholijke bisdommen in Engeland.

— 25 december. Men zegt dat de deken van het kapittel van Hereford zich niet naar de vergadering zal begeven, welke de 25 voor de verkiezing van Dr. Hampden gehouden zal worden. De deken wil aan de kanunniken, zijne ambtsgenooten, de verantwoordelijkheid der verkiezing of

verwerping van den kandidaat der koningin overlaten. Wat er ook van deze terughoudendheid van den deken en de uitkomst der verkiezing zij, men twijfelt niet aan de benoeming van Dr. Hampden tot den zetel van Hereford; want ingeval het kapittel hem niet verkiezen mogt, zou de koningin ongetwijfeld gebruik maken van hare bevoegdheid, om hem bij eenvoudige opene brieven te benoemen.

IERLAND.

Een pachter der omstreken van Castlebar (graafschap Mayo) is II. maandag door eene bende hoosdoeners vermoord, om de enkele reden, dat hij eene hoef gepacht had, waaruit de vorige pachter eenige maanden vroeger geregeld verdreven was.

— Te Dublin bevonden zich thans acht protestantsche leeraars, herders van parochien in het graafschap Limerick, die verplicht zijn geweest te vlugten om aan den dood, waarmede zij alle oogenblikken bedreigd werden, te ontkomen: zij verwachten daar de tijding van de onderkoning, dat zij veilig naar hunne standplaatsen kunnen terugkeeren.

— Het besluit dat de betingelingswet den 29 december in de distrikten welke in staat van opstand verklaard zijn, zullen toegepast worden; is in den raad met eemparige stemmen aangenomen. Deze proclamatie is geldend voor de graafschappen Limerick en Tipperary en voor eenige distrikten van het graafschap van Clare, Waterford, King, Longford, Roscommon, Cavan en Leitrim. De voornaamste uitwerking dezer wet zal zijn dat men geene wapens mag dragen zonder een speciaal verlof door de ambtenaren der politie afgegeven.

Een andere krachtdadige maatregel is te gelijk door het gouvernement genomen; eene speciale commissie, bestaande uit de twee grootregters Blackburne en Doherty, den attorney-generaal en den sollicitor-generaal zal zich naar de graafschappen Clare en Limerick begeven om de personen welke van de misdaden, die in de laatste tijden zoo veel schrik verspreid hebben, beschuldigd zijn, te vonnissen. Daarna zal de commissie zich naar de graafschappen Roscommon en Tipperary begeven, alwaar zij handen vol werk zullen vinden.

SPANJE.

MADRID 18 december. Gisteren is in de kamer besloten, dat er redenen bestonden, de beschuldiging tegen den heer Salamanca door te zetten. Dit besluit is met 105 tegen 14 stemmen genomen.

— 20 december. Gisteren heeft men het gerucht verspreid dat er oneensgezindheid in het ministerie bestond; men sprak zelfs van de aftreding van den generaal Naavaz en de heeren Sartorius en Orlando. Deze geruchten schijnen evenwel ongegrond.

— De *Gaceta* meldt dat Mgr. Brunelli den heer Benavides en andere gedeputeerden geluk gewenscht heeft voor den jaar, welke zij ten voordeele der godsdienst en geestelijkheid; in eene der laatste zittingen van het congres, hebben aan den dag gelegd.

— De oproerige bende, welke Neder-Aragon doorkruiste, heeft zich naar de grenzen van Katalonie begeven, ongetwijfeld met het doel om zich over de Elbe te redden.

FRANKRIJK.

PARIJS 24 en 25 december. Te Parijs zullen nieuwe onderhandelingen geopend worden tusschen den heer Guizot en de vertegenwoordigers der drie Noordsehe Mogendheden, doch alleen in den vorm van eenvoudige voorbereidende maatregelen tot de definitieve regeling der zwitsersche aangelegenheden. Deze onderhandelingen zullen eerst een beslissend karakter aannemen, wanneer de buitengewone gevolmactigen van Oostenrijk en Pruisen te Parijs zullen aangekomen zijn. Men

denkt algemeen dat Engeland geen deel aan die onderhandelingen zal nemen; tusschen de vier mogendheden is echter overeengekomen, dat al de te maken bepalingen officieel aan het engelsch gouvernement zullen medegedeeld worden en dat dit tot het laatste oogenblik de bevoegdheid zal behouden, zich in de geopende deliberaties te voegen.

— De koning heeft een lichte aanval van de griep gehad, maar niets gevaarlijks in had en hem niet bang zal, op den 28 de kamers in persoon te openen.

— Het hof zal de rouw aannemen wegens het overlijden der aartschertogin Maria Louisa.

— De buitengewone gevolmactigen van Oostenrijk en Pruisen voor de onderhandelingen tot regeling der zwitsersche zaken, zijn in den avond van den 24 te Parijs aangekomen.

— Het gerucht van den troonsafstand van Louis Philippe wint meer en meer veld. Het schijnt dat hij in persoon het regentschap wil vestigen en wel hoofdzakelijk tot zekerder finiking der knuiperijen van zekere partij, aan welker hoofd de heeren Thiers en Lamartine staan, die met geweld het regentschap aan de hertogin-weduwe van Orleans opgedragen willen zien en niet aan den hertog van Nemours, zoo als door eene wet bepaald is.

— 26 december. Men verhaalt dat de prins van Joinville het voornemen had aan den dag gelegd om in de kamer der Pairs eene redevoering te houden, welke bestemd was het pendant te zijn van zijne bekende brochure. De heer Guizot, hiervan onderrigt, heeft zich tot den koning gerigt, die, terwijl hij beloofde zijn zoon het gebod te doen toekomen van te zwijgen, er bij zou gevoegd hebben: gij zijt het, die Joinville in de oppositie gevoerd hebt.

— De heer Piscatory, minister van Frankrijk in Griekenland, is door koning Otto benoemd tot grootkruis der orde van den Verlosser. Deze is de hoogste graad dier orde.

— Bij gelegenheid van de opening der zitting hebben talrijke troepen bevel ontvangen, Parijs te naderen. Men zegt dat die troepen, welke zoodanig geplaatst zijn, dat zij in een uur tijds de hoofdstad kunnen binnenrukken en geheel onafhankelijk zijn van het garnizoen, hetwelk geheel voltallig is, omtrent 40,000 man bedragen.

— Lord Brougham is te Parijs aangekomen. Hij begeeft zich naar zijn landgoed te Cannes, alwaar hij voornemens is de maand januarij door te brengen.

— De *abbé Clavel*, redakteur van het dagblad *le Rappel*, hetwelk, te gelijk met *la Voix de la Vérité* door mgr. de aartsbisshop van Parijs veroordeeld was, heeft zich op het voorbeeld van den *abbé Migne* aan het oordeel van dien prelaat onderworpen. De eerv. heer Clavel zal zich voor eenigen tijd in een Seminarie afzonderen, om zich in dit christelijk en priesterlijk besluit te versterken.

NEDERLAND.

's HERTOGENBOSCH 20 december.

Wij vernemen dat gisteren ochtend een persoon, aan deze stad vreemd, en wiens naam ons niet bekend is, boven de sluis n°. 3 in een lontgat gereden is en onder het ijs den dood gevonden heeft.

— Eene gewigtige gebeurtenis heeft in de residentie plaats gehad. Op het oogenblik dat de kabinetsraad zich bezig houdt met bijna dagelijks te beraadslagen over de in de Grondwet te brengen veranderingen, schijnt er groot verschil over dat onderwerp tusschen de raaddelieden der kroon te zijn ontstaan; ten gevolge waarvan Z. Exc. de heer mr. F. A. van Hall, minister van financiën, en Z. Exc. de heer J. A. H. de la Sarras, minister van buitenl. zaken, hun ontslag gevraagd en bekomen hebben. Als nieuwe ministers treden op de heeren van Rappard en van der Heim, bekende tegenstanders van eene ruime Grondwets-herziening.

Om aan den heer van der Heim de toetreding tot het bestuur gemakkelijk te maken, is de heer van Randwijk benoemd tot minister van buitenlandsche zaken; zijnde het departement van binnenlandsche zaken opgedragen aan den heer van der Heim. De heer van Rappard vervangt de plaats van den heer van Hall.

Men verzekert voorts, dat de heer de la Sarras benoemd zou zijn tot kanselier der beide Nederlandsche Orden.

's HAGE, 26 december. Naar wij uit goede bron vernemen, is de heer mr. L. N. graaf van Randwijk afgetreden als minister van binnenlandsche zaken en heeft Z. M. tot diens opvolger benoemd

den heer jhr. mr. J. A. ridder van der Heim van Duivendijk, gouverneur der provincie Zuid-Holland. Men spreekt van nog andere veranderingen in het personeel der heeren ministers.

— 27 december. Ten vervolge op ons berigt van gisteren dient, dat ook, naar men verneemt, Z. Exc. de minister van Hall, zoo mede de minister van buitenlandsche zaken, zullen aftreden, en dat de eerste zou vervangen worden door jhr. mr. W. L. F. C. ridder van Rappard, lid van de Eerste Kamer, en de tweede door den reeds als minister van binnenlandsche zaken afgetreden graaf van Randwijk.

Men wil deze veranderingen in verband brengen met de deliberaties in kabinetsraad gehouden, omtrent de te doene voorstellen tot herziening der Grondwet.

Men trekt er vermoedens uit, tegen eene herziening in ruimen en vrijzinnigen geest. (N.R.C.)

— De berigten van onzen correspondent te 'sGravehage, nopens de ministerieele veranderingen, gisteren en heden in deze courant medegedeeld, zijn volkomen bevestigd; men meent thans te weten dat die veranderingen met den 3den januarij zullen ingaan. Aan den heer de la Sarras zou, naar ons stellig verzekerd wordt, het kanselierschap der beide nederlandsche ridderorden zijn opgedragen, welke betrekking vroeger door den heer Schimmelpenninck werd waargenomen, na zijne aftreding als minister van binnenlandsche zaken, doch sedert zijne benoeming tot gouverneur van Gelderland was onvervuld gebleven.

Volgens heden ingewonnen informatie, voor welker juistheid weinig twijfel bestaat, heerscht er nog onzekerheid nopens de vraag of al de nieuw benoemden kunne ambten wel zullen aanvaardden; althans er moeten heden nieuwe onderhandelingen zijn gevoerd, nopens de portefeuille van buitenlandsche zaken, welke aan den graaf van Randwijk was opgedragen.

De benoeming van den heer van Hall tot graaf, waarvan heden ook werd gewaagd, schijnt naar men verzekert, door hem niets te zijn aangenomen. Behalve het punt der grondwetsherziening, moet ook omtrent de in de troonrede vervatte zinsnede, betreffende het aanleggen van openbare werken van algemeen nut, verschil gerezen zijn, vooral met betrekking tot de middelen, waaruit deze uitgaven zouden moeten bestreden worden. (Id.)

AMSTERDAM, 27 december. Heden zijn alhier rondgedeeft het merkwaardige prospectus en de statuten eener maatschappij, waarvan het doel is alle tot landbemesting dienende stoffen in de steden of gemeenten van ons vaderland te doen inzamelen en door eene doelmatige aanwending dezer stoffen het algemeen en bebouwen van grond te helpen bevorderen. Het maatschappelijk kapitaal is bepaald op f 1,000,000, verdeeld in aandelen van f 1000, waarvoor inschrijvingen worden aangenomen bij de Heeren Mendes de Léon en Co. De ontwerper dezer maatschappij is de Heer Med. Doctor S. Sarphati, welke haar zal besturen, onder toezigt van eenen raad, bestaande uit een aantal zeer aanzienlijke mannen, onder welke wij den Heer minister van Randwijk en de gouverneurs der provincien Gelderland en Noord-Holland opmerken.

LATERE BERIGTEN.

De *Diario* van Rome behelst het volgend officieel berigt omtrent de ontruiming van Ferrara: »Onder het ongeschonden behoud van de kwestie des regts tusschen de beide partijen is overeengekomen tusschen het gouvernement van Z. H. en dat Z. Keiz. Maj., dat het garnizoen der stad Ferrara aan de pauselijke troepen terug zal gegeven worden.

De kardinaal Ciacchi is opzettelijk naar Ferrara teruggekeerd om bij de ontruiming tegenwoordig te zijn.

In de zitting van den zwitserschen landdag van den 23 zijn de geloofsbrieven voorgelezen der afgevaardigden van Unterwald en Fryburg. De afgevaardigde van Neuchatel heeft verklaard zonder instructien te zijn over de toelating dier gedeputeerden.

De federale kolonel Breni is van het kader geschrapt, als tegen de Confederatie zamengezworen hebbende, door het omhelzen der zaak van den Sonderbund.

De bisschop van Philadelphia heeft den rev. George Allan, bedienaar der episcopatsche pro-

testantsche kerk en professor der grieksche en latijnsche talen, aan de hoogeschool van Pensylvanie in den schoot der Moederkerk opgenomen. Vier andere bedienaren dezelfde godsdienst zijn in de laatste maanden tot het catholijk geloof bekeerd.

Men verzekert dat de fransche troonrede eene krachtige zinspeld tegen de reformistische feest-malen zal behelzen.

Advertentien.

* * Ondertrouwd:

J. B. DEELEN, Notaris,

en

J. A. VAN AMSTEL.

Oogen 18 December 1847.

Eenige kennisgeving.

* * Onder de rampen welke de Voorzienigheid heeft goedgevonden over mij uittestorlen, trof mij heden de gevoeligste slag mijns levens, daar het den Almagtige behaagde, mijne geliefde echtgenoot **ALEGGONDA VAN DEN BRAAK**, na een langdurig smartelijk tijden, voorzien van de laatste H. Sacramenten, in den jeugdigen leeftijd van ruim 28 jaren, tot zich te nemen; mij nalatende vier kindertjes, welke alle nog te jong zijn, om hun verlies te beseffen.

H. G. CLERKX.

Vught, 25 December 1847.

* * Te Bortel overleed den 22 December 1847, na voorzien te zijn van de laatste troost-middelen der H. Kerk, in den ouderdom van bijna 78 jaren, de Heer **JOHANN ANTON FERDINAND TEN BRINK**, diep betreurd door zijne Kinderen, behuwd Kinderen, Kleindochter en door allen die hem kenden.

Postwagen Onderneming

H. DOGARBS EN C^o.

Vertrekken op Primo Januarij e. k.

Indien geene verandering wordt geannonceerd,

's Namiddags ten 4 ure, van 's Bosch naar Eindhoven, Tilburg en Breda,

in Correspondentie met de onderneming VAN GEND en LOOS, voor geheel Holland, België en Frankrijk.

's Morgens ten 4 1/2 ure, van Breda over Tilburg, naar 's Bosch en Gelderland.

's Morgens ten 8 1/2 ure, van 's Bosch naar Grave, Nijmegen en Arnhem, ter laatstgemelde plaats in verband met de RIJN-SPOORWEG en de DIENSTEN DER ALGEMEENE EXPEDITIE MAATSCHAPPIJ, voor geheel Gelderland, Overijssel enz.

Van Arnhem, 's morgens circa 11 ure, over Nijmegen en Grave naar 's Bosch enz., na de aankomst van den Eersten Trein uit Amsterdam en de Diensten der Algemeene Expeditie Maatschappij uit Deventer en Zutphen.

NB. De Vrachtprijzen zoo voor KOOPMANS-GOEDEREN, als GELDEN en GELDSWAARDEN zijn zeer laag gesteld geworden, en deswege informatie te bekomen aan de Kantoren der genoemde Administratiën.

* * **A. VERMAGEN**, Notaris te St. Mi-chiels-Gestel, zal op **Woensdag den 5 Januarij 1848**, des voormiddags ten 10 ure, ten verzoeke van de Erven van Wijlen den Wel-Edelen Heer **J. DIEPEN**, publiek

VERKOOPEN:

65 Stuks zware EIKENBOOMEN, geschikt tot Molen- Kuip- en Timmerhout.

15 Koopen zware MASTENBOOMEN.

45 Koopen zesjarig SCHAARHOUT.

Eene groote partij geblikte KLUPPELS, TAKKEBOSSEN en verder droog BRANDHOUT.

Alles staande in *Velder* onder *Liempde*.

De Verkoop zal geschieden ten huize van den Boschwachter **A. ABRAHAMS**, door wien ook aanwijzing der Koopen zal gedaan worden.

LEES HIER!!!

Ten overstaan van den Notaris **A. FER-HOEVEN**, gevestigd te Gilze, zal aldaar, op **Maandag den 10 Januarij 1848**, ten Huize en Herberge van **ADRIAAN VAN ALPHEN**, in de Kerkstraat, publiek **Verveeld**, en veertien dagen daaraan, op **Maandag den 24 derselver Maand**, ten Huize en Herberge van **CORNELIS VOELLEN**, in de Bie-straat, telkens des namiddags ten 4 ure, Finaal worden

VERKOCHT:

DE KAPITALE STANDAARD

GRAAN-MOLEN,

met bijbehorende onlangs nieuw gebouwde **MOLENAARSWONING**,

behoevens **STALLEINGEN, ROF en ERVE**, alles staande en gelegen op de Molenheide, onder *Gilze*, in de richting van den Straatweg tusschen *Breda* en *Tilburg*, en toebehoorende aan de Erven **J. B. TEBUWES**, te *Gilze*.

Deze MOLEN en Aanbehooren, bevindt zich in zeer goeden staat van Onderhoud, en strekt van wege deszelfs voordeelige Standplaats, als zijnde gelegen in het middenpunt der Gemeente, ten gerijve eener aanzienlijke bevolking; zoodat zij het ooppart van deszelfs goed Gemak als substantien bouw, ruime vlugt en gemakkelijke werking, die Fand steeds een wezarend Bedrijf blijft aanbieden.

Te aanvaarden in gebruik en genot op den 1 Februarij 1848, terwijl inniddels nadere informatie zijn te bekomen, zoo bij de Eigenaars als ten kantore van gemelden Notaris.

Publieke Verkoop

VAN

Bijzondere Zware

EIKENBOOMEN

ONDER

de Gemeente Gastel.

Mr. **E. J. A. VAN WELIJ**, Notaris ter standplaats *Rosendaal*, zal ten verzoeke van den HoogWelGeboren Heer Baron **VAN WIJCKERSLOOTH**, Grondeigenaar te *Brussel*, publiek

VERKOOPEN:

80 KAVELS BIJZONDERE SCHOONE

EIKENBOOMEN,

geschikt voor Molenmakers, Scheepstimmerlieden, Kuipers enz. Staande op de Heeve *Heynsberg* en op den *Roombijk* onder *Gastel*, in de nabijheid der Haven te *Oudenbosch* en alzo gemakkelij te water te vervoeren.

Die daarin gading hebben komen op **Dingsdag den 4 Januarij 1848** des namiddags ten 3 ure, ten Huize en Herberge van **HENDRIK VAN AAPEREN** op *Kuivensand* onder *Gastel*.

Zegt het Voort.

De Notaris **MOLHUYSEN**, te *Vught*, zal aldaar publiek Verkoopen:

Op **Dingsdag den 4 Januarij 1848**, voor de Heeren **BAX** en **VAN BEUSEKOM**, c. s., aan den Heijkant, eene groote partij **SCHAARHOUT** en **LINDENBOOMEN**.

Op **Woensdag den 5 Januarij**, op *Voorburg* en *Steenwijk*, een partij **SCHAARHOUT**, **KANADASCH** en **BERKENBOOMEN**.

Op **Vrijdag den 7 Januarij**, op *Bergenshuizen*, voor de Heer **TRET**, een partij 5 en 6 jarig **SCHAARHOUT**, geschikt voor **Hopstaken**, een partij **BERKEN**, **Zware WILLEN**, **KANADASCH BOOMEN** en **TAKKEBOSSEN**.

Op **Zaturdag den 8 Januarij**, aan den Heijkant, voor **H. DEN OTTER**, een partij **SCHAARHOUT** en **TAKKEBOSSEN**.

Op **Maandag den 10 Januarij**, voor Mevrouw **KAN DE GOOR**, op stat nabij de Halsche Barriere onder *Bostel*, 60 Koopen zware **EIKEN BOOMEN**: bekwaam voor **Timmerhout**, eene partij **MASTENBOOMEN**, **SPARREN**, **HOPSTAKEN** en 3000 drooge **TAKKEBOSSEN**.

Op **Dingsdag den 11 Januarij**, voor de Heer **DE POTER** en **VAN LEEUWEN**, eene partij **SCHAARHOUT** en **MASTEN SPARREN**.

Op **Maandag den 17 Januarij**, voor Mevrouw **VAN LANSCHOT**, 1800 Bakenhorst te *Vught*, eene groote partij **SCHAARHOUT**, en 5000 drooge **TAKKEBOSSEN**.

Telkens des morgens om 9 uren te beginnen.

Verkoop

EENER

GRUTTERIJ en WEIDE.

Men is voornemens, ten overstaan van den Notaris **PEEGRIM**, ten huize van den

Kastlein **T. ALBERS**, te *Huissen*, in *Ooer-Betuwe*, op **Donderdag den 20 Januarij 1848**, bij iuzet, en den 3 Februarij 1848, bij toelag, telkens des voormiddags ten 11 ure, te verkoopen:

Eene in de *Stad Huissen* gelegene geëxtendeerde **GRUTTERIJ**, zonder concurrentie in den omtrek, bestaande in een modern **HEERENHUIS**, **ROSMOLEN**, **SCHUUR** en **ERF**, met uitgestreken **TUIN**, het geheel volgens het Kadaster Sectie D. N°. 105 en 106, eene oppervlakte beslaande van 18 Roeden en 40 Ellen; voorts eene buiten *Huissen* gelegene **WEIDE**, Kadasteraal Sectie H. N°. 68, groot 1 Bunder, 54 Roeden en 80 Ellen.

Informatie is, op franco aanvraag te bekomen bij den Heer Advokaat **Mr. J. M. DE KEMPE-NAEK**, te *Arnhem*, en bij geneurden Notaris te *Huissen*.

Graanmarkt

van 's **HERTOGEN BOSCH**.

Dingsdag 20 December.

ROGGE / 6.25, 6.50, 6.85

BOEKWEIT / 5.50, 6.50, 7.00

HAVER / 2.85, 3.40

EINDHOVEN, den 28 December 1847.

De prijzen der Graanen zijn heden alhier geweest:
Een Nederlandsch mud Rogge . . . / 6.00.
— — — — — Boekweit . . . / 6.00.
— — — — — Haver . . . / 3.40.
— — — — — Pond Roggebrood . . . / 0.09.
— — — — — Boter . . . / 0.74.

Neursprijs der Romeinsche Effecten.

Brussel, 27 dec. Leening 1831 — — —
Paris 27 dec. " 96 1/2 — — —
Antw. 27 dec. " 96 1/2 — — —
Rom. Certif. 22 1/2 — — —

OPGAVEN van de Hoogte der Rivieren DE MAAS te Grave en van de DIEZE te 's Bosch, waargenomen des morgens ten 8 ure.

Da- TUMS	MAAS TE GRAVE				DIEZE TE 'S BOSCH			
	BOVEN AP.	GEWASSEN	GEVALLEN	BOVEN O.	ONDER O.	GEWASSEN	GEVALLEN	
Dec.	ell.	dm.	dm.	ellen	dm.	ellen	dm.	
27	6		4		0	65	9	
28	6	25			0	82		
29					0	85		

De D. te 's Bosch is 4 el 11 duim boven A.H.

Ter Drukkerij van D. A. DE ROOY